

Гротеск ~ А Готика Епічний

від Дж. Е. Грейвена

Розділ VI

~Столи-лавки, розташовані один до одного, вишикувалися вздовж периметра трапезної зали. Позаду Столи тягнулися паралельними рядами масивних колон з контрфорсами та ребрами, що розходилися по високій склепінчастій стелі, немов нечестиві кігті. Посередині зали стояв ряд масивних залізних казанів, їхні пекельні жары відганяли вічний холод. Кілька ченців залишилися в залі, закінчивши трапезу, шепочучи останні чутки про щоденні сутички між місцевими ченцями, зброєносцями та небажаними солдатами, які, здавалося, стояли на варті біля кожних дверей і кутків абатства. Іван взяв зі столу миску з рибним рагу та хлібом, покинув нечисленне зібрання та вийшов з трапезної, коли задиханий ченець Одино мало не збив його з ніг.

«Одино! Я мало не впустив його», — дорікнув йому Іван. «Де ти був?!» Одино простежив за критичним поглядом Івана до його рукава, забрудненого тушкованою рибою. Одино перевів подих. «Вибач, Іване. Ми повинні поговорити. Зараз». Одино повів його до зовнішнього кута будівлі.

«Про що?»

«Новий кардинал має намір відкрити Надбрамний камінь!» — прошепотів Одино. Іван відкинувся назад, недовіриливо примружившись. «Я кажу правду».

«Можна пити вино раніше?»

«Ти мусиш мені повірити».

«Одіно, ми скоро покинемо абатство. Мене не потрібно підбадьорювати».

«Іване! Я не п'яний і не підбурюю тебе. Я підслухав це — навіть його власні слова».

Іван відкинув його заперечення. «Чудово. А тепер, мабуть, мені варто принести Лазарю залишки їжі».

Іван вже хотів піти, але Одіно міцно схопив його за руку.

«Іване!»

«Одіно?»

«Ці солдати не папська гвардія. Вони навіть не з Авін'йона! Капітан Борн з Королівської гвардії — він виконує накази від Його Величності, короля Філіпа. Кажу вам — я підслухав їхню розмову!»

Іван поклав руку на рукав. «Будь ласка, відпустіть мою руку». Одіно погодився. «А тепер поділіться тим, що ви почули», — сказав Іван, потираючи руку.

«Я був під вікном лазні. Усередині я чув абата Массона та капітана...» суперечка — про запаси, що залишилися для харчування капітанських людей. Капітан погрожував покинути абатство, коли абат пообіцяв йому, що незабаром відкриє Ворота. Капітан дав три дні на це часу. Абат погодився.

«Що?! Ти жартуєш?» — запитав Іван зі зморщеним обличчям. «Вони прийшли, щоб...»

Одіно потиснув Івану плече, вимагаючи максимальної уваги. «І це ще не все! Клодій Гревіль і Грейт допоможуть йому. І ти ж знаєш, вони знають багато про це — як зняти вінцевий камінь з вітваря. Відтоді вони погодилися доручити це кардиналу, Іване!»

«Чому вони можуть на це погодитися? Це не має сенсу».

«Але це добре служить Клодію, оскільки він залицявся до кардинала, щоб той обійняв наші керівні посади в обмін на їхню допомогу. А кардинал погодився, що Клодіус і Гревіль стануть новими наглядачами катакомб, якщо кардинал досягне успіху».

«Але яка користь кардиналу від відкриття Ворітного каменя? Яка користь може бути з...»

«Щоб використати його як зброю проти англійців. З того, що я чув, схоже, що він має намір викликати з нього духів — послати їх проти людей короля Едварда в Кресі. Я так розумію» навіть Його Величність, король Філіп, бере участь у цьому, проте я підозрюю, що Його Святість нічого не знає.

Це кошмар — все це — здається таким нереальним!

Іван розмірковував. «Справді. Це пояснює, чому нікому з нас не дозволено залишати ворота абатства — і чому тут так багато солдатів».

«І охоронці, які вилучають пошту», — додав Одіно.

Іван потер щоку. «Боже мій, це жахливо, жахливо».

«А як щодо Лазаря? Йому доведеться з'явитися до Клодія. Пам'ятай його разом із Міґалем... капюшоном?»

Іван згадував, як шість років тому Клодій вимагав від Мігуаля зняти капюшон перед іншими зброєносцями. Хоча абат Воніг завжди дозволяв потворним хлопчикам носити капюшони, щоб захистити свою гідність, Клодій взяв це на себе. Коли Іван дізнався про це, він розлютився; і якби Одіно не був присутній, щоб зупинити його, він би вдарив Клодія. Іван застеріг Клодія від торкання капюшонів, які він пошив для Мігуаля, Татея і особливо Лазаря — грікі почуття залишалися.

«Якщо кардинал відкриє Ворітний камінь, то не буде ні катакомб, за якими потрібно було б наглядати, ні навіть абатства», — розмірковував Іван у голос. «Я маю вивезти звідси Лазаря — можливо, завтра ввечері. Ти йдеш з нами?»

«Так, але як ми можемо подорожувати?»

«Порожній візок з припасами все ще стоїть біля стайні?»

«Капітан охороняє стайні — з часу смерті Фестоно. Ми не можемо підійти до воза. І нам може пощастити втекти з одним конем — і нас не почнуть переслідувати».

Іван дивився на територію. «Здається, у нас немає іншого виходу, окрім як піти пішки».

«Найближче село — Мурат, і звідси більше, ніж на околиці. Сонце зійде над Лазарем раніше, ніж ми...»

«Пам'ятаєш печеру, яку нам показав ченець Ніколас кілька років тому? Він називає її Гірською Пащею?»

«Так, вона глибока і темна!»

Іван глянув на небо. «Отже, Гірський Пасть. Це якраз на захід звідси. Зірки нехай керуватимуть нами, а місяць нехай освітлює нам шлях. Я підготую Лазаря. Подивись, що ти зможеш знайти на кухні — для трьох із нас. І принеси достатньо — навіть трохи...»
Армія з трьох осіб подорожує на животі. Поспішайте, поки солдати не обслужені, і більше нічого не залишиться.

«Так».

«І три водяні міхури, великі. Віднесіть їх у катакомби. Будьте обережні, щоб вас не помітили з припасами. Сховайте їх. А про Одіно — нікому ні слова — заради Лазаря. Ніхто не повинен знати. Я розумію, що для вас означає Миколай».

«Не хвилюйся. Я знаю».

«А якщо тебе затримують, ми мусимо піти самі. Лазаря треба забрати звідти».

тут, негайно».

«Звичайно. А провізію я привезу до Гірської Пащі завтра або невдовзі після цього».

Вони відійшли: Іван попрямував до катакомб, а Одіно крадькома прокрався до кухонь трапезної. Тільки тоді з-за кутка трапезної вислизнув брат Гревіль. Він кинув на них оком-намистинкою в кожному напрямку і поспішно побіг до кабінету абата.

Іван швидко пройшов коридором катакомб з невеликою мискою і звернув до кімнати. Лазар стояв біля столу, спиною до Івана, загортаючи свіжий смолоскип і кладучи його у великій купі вже приготованих смолоскипів.

«Я майже всі їх зібрав, монаше. Мені потрібно більше тканини, щоб закінчити», — заявив Лазар. Він повернувся і звернувся до Івана. Дві порожні вічка впали на миску з тушкованим мясом.

«Залиш це. Ходімо їсти», — сказав Іван. Він повернувся і пішов з мискою. Лазар пішов за ним. Вони продовжили йти глибше в катакомби, подали від кімнати Лазаря, де Лазар зазвичай їв свою рагу.

«Ченцю, куди ми йдемо?»

«Ходімо, синку. Ми мусимо поговорити наодинці». Лазар пішов за ним, петляючи тунелями.

Іван зупинився біля дверей крипти Бастона, гробниці, викопаної та охрещеної на честь єпископа Клера Бастона, колишнього абата Гардієн три століття тому. З клацанням і крутнувши двері, Іван відчинив їх, після чого вони з Лазарем увійшли всередину.

Іван дав Лазарю чашу та запалив свічки в крипти. У східній та південній стінах, у двофутових прорізах, лежали поздовжньо сім мумій заввишки. На гладкій західній стіні висіло просте дерев'яне розп'яття. Посеред кімнати стояв грубо вирізьблений дерев'яний стіл для медитації, а біля дверей — вузький столик для свічок. Лазар поставив чашу на стіл і сів на стілець. Іван підійшов і сів на стілець навпроти нього.

«Риба та хліб. Так, здебільшого хліб, але ж їсти треба. У трапезній мало що залишилося».

«Так, брате», — пробурмотів Лазар, скаржачись сам собі. Він звик до хліба, основної страви абатства, що мала радше напувати шлунок, ніж вгамувати тягу до нього. М'ясо було набагато смачнішим, особливо риба. І часто, коли шматок Хліб у його щовечірній мисці для вечері видавався надзвичайно великим, він подумки розмірковував, що «не хлібом єдиним живе хлопець-зброєношець», додаючи зухвалий поворот до слів Святого Письма, які він знав напам'ять.

«Тепер можеш звертатися до мене «батьком», Лазаре». Лазар глянув угору і знайшов Івана

посмішка. Коли Іван був наодинці, він завжди дозволяв Лазарю звертатися до нього «батьку».

«Так, тату», – погодився він, кидаючись у рибу.

«Ми покинемо абатство завтра ввечері, синку».

Лазар завмер. Лазаря охопило хвилювання, і він пильно подивився на обличчя батька, щоб підтвердити почуте.

«І так. Брат Одіно йде з нами».

Лазар схопився, обійшов стіл і обійняв маленькими ручками кремезного й кремезного ченця.

Іван обійняв його, поплескав по руці та посміхнувся. «Їж зараз. У нас обмаль часу». Іван вмовив його повернутися до миски. З новою енергією Лазар поглинув свою їжу.

«Риб'ячі кістки не прощають, Лазарю», – проповідував Іван.

«Так, отче». Лазар сповільнився і обережно їв, намагаючись стримати радісний вихор емоцій, що вирував у ньому, але безуспішно.

«Я хочу, щоб ти приніс воду з Колодязної Ями після їжі. Твої шати та капюшони...» потрібно помити.

Раптом якесь хвилювання, немов холодний подих вітру, перервало його думки.

Лазар перевів погляд на двері — на джерело душевного холоду.

«Вони мають бути сухими, коли ми... що таке?» — спитав Іван приглушеним і далеким голосом.

Лазар відчував це — щось за дверима, щось зовсім нове, але водночас інстинктивно знайоме. Його поглинув транс, змиваючи все, крім зору, слуху та запаху.

«Хтось іде?» — прошепотів Іван. Підозри Лазаря були правильними. Він почув, як двері тріск і тріск, ніби щось досить велике дедалі важче притулилося до нього.

Іван підійшов до дверей і вперся в них плечем. Двері відмовилися відчинитися.

«Хто там за дверима, Лазарю?» — прошепотів Іван.

«Двері самі тиснуть».

«Ні, Лазаре. Вуха тримай. Скільки їх там?»

«Не було ні кроків, ні шелесту одягу. І я не чую жодного дихання — нікого там немає», — сказав Лазар. Іван пихнув.

«Отче, я мушу дещо зізнатися», — прошепотів Лазар.

«Що це?»

«Іншого вечора, коли Ворітний Камінь кричав...» Лазар опустив погляд.

«Геть з цим, Лазаре».

«Я, ну... у своїй уяві... я почула Ворітний Камінь. Він стверджував, що це моя Мати... що він прийде мене відвідати».

«Ви розмовляли з...?!»

«Вибачте мені, брате. Я просто...»

«Матір Божа! Лазаре, ти наразив нас обох на велику небезпеку». Іван потер обличчя і шалено заходив по кімнаті.

«Я не збирався... а ви заборонили мені говорити...»

«Більше не кажи про це. Очисти свій розум. Ми йдемо зараз».

«Так, ченцю».

Тишу порушило дзижчання, схоже на дзижчання сарани. Батько й син озирнулися по кімнаті.

Пронизливе виття посилилося до гучності десяти саран, потім ста. Все голосніше й голосніше.

Лазар сів, закрив вуха долонями та опустил голову на стіл.

Широко розплющені очі Івана блукали по кімнаті. На західній стіні, під дерев'яним хрестом, каміння почало випирати, немов живіт вагітної жінки. Хрест загуркотів об підлогу. Блоки з силою відірвалися від стіни, зібралися в купу.

анатомічна форма. Потім аберация набула форми, зміненої подоби оголеної жінки з довгим рудим волоссям і повністю чорними очима. Вступ, схожий на сарану, зник, і жінка вийшла вперед з тією ж огидною посмішкою, яка перетворила брата Фестоно на безплідну мумію.

Лазар відкрив вуха й підвів голову. Перед ним стояла Мати Люцифаель — він відчував, як йому кажуть правду.

Лазар помітив, що дивиться на багрянні кола її грудей. А вони дивилися на нього у відповідь, як широко розплющені й жахливі очі.

«Відвернися, Лазарю!» — наказав Іван. Лазар знову кинув голову на стіл .

« — А тепер справді, священику. Невже я така потворна? Хіба я не догодила тобі, мій любий? — спитала вона голосом багатьох жінок.

«Залишає нас. Не тут».

«Хіба ти не розповідав Елджо про його матір?»

«Невже ти не поважаєш його? Він же просто хлопчик. В ім'я Бога, Жінко, забирайся геть».

«Ти мусиш так мене вітати? Подивись, що я тобі дав?» Вони глянули на Лазаря, а потім знову на нього.

«Він належить Богові».

Вона посміхнулася, нахилилася й розкрила руки: «Ну ж бо, ну ж бо. Прийди до своєї Матері, Лазарю. Ти кликав мене, і ось Я тут для тебе. Обійми свою Матір, сину».

Лазар обережно підвів голову і знову намацав її груди, що вільно та повно висили.

Близнюки граціозно гойдалися під Нею.

«Лазарю!» — дорікнув йому Іван.

Лазар опустил голову і звернувся до миски з їжею: «Вона входить у мій розум, брате. Я відчуваю...»

Вона... Вона не дихає... не жива.

«Благаю вас, зупиніться», — благав Іван.

Лазар похитав головою і знову звернувся до чаші: «Чому ти це робиш?»

«Залиште його! Він же ще хлопчик!» — заревів Іван.

Люцифаель підвівся і заперечив Івану: «Ти нічим не наказуєш, звірюко. Замокни, щоб воно не вилизувало тобі очі назавжди».

Іван став перед Лазарем і плюнув: «І ти нічого не наказуєш без Всемогутнього Бога».

Вона пропала його своїми чорними очима: «Не випробуй мене, звірюко».

Лазар знову підвів погляд. Позаду Івана він бачив половину її наготи. Як і кожен Гротеск, Вона також не мала пупка. Його очі опустилися на її блідий живіт і між стегон. Вона злегка повернулася, дозволяючи Лазарю повністю показати себе. Гріх зігрів його. Його вени палали від цього. Вона посміхнулася.

«Нечистий рабе, в ім'я Христа, Господа нашого, що зв'язує тебе, відійди геть».

Люцифаель засміявся і заперечив Івану: «Слуга? Зв'язаний? Послухай мудрості, звірюко. Це я зв'язав твого Христа, спробував і відшмагав його. Це я встромив колоди в його...» руки й ноги. Це я розпорив йому бік, насміхався з нього та коронував його царем крихкими тернями. Це я випробовував його, і того, хто засвідчив мене. Це я розчавив його, як нещасну комаху, на сторінках вічності, створивши ту саму віру, яку ти зараз стверджуєш, що приймаєш. Я не зобов'язаний слуга, дорогий святий чоловіче. Засвідчи мене, як це зробив Ісус. І як це робить Лазар».

Іван простежив за її поглядом; Лазар знову дивився на Неї.

«Лазарю!» — дорікнув йому Іван і ще більше затулив йому поле зору. Лазар опустил голову, закривши маску руками. Вона підняла обличчя до стелі й наповнила кімнату тисячею моторошних сміхів.

Потім вона промовила: «Мій Елджо набагато більший чоловік, ніж ти, і він зовсім не чоловік».

«Наказую тобі, дияволе, в ім'я найсвятішого Господа і Христа, залиш це місце Боже!» — крикнув Іван.

Вона змінила свій голос — промовляючи як Іван: «Я не більше Божа людина, ніж камінь у цих стінах. Лазар — це творіння моєї ув'язненої похоті, гріх моїх невірних і покинутих стегон».

«Лазарю, закрив вуха!» — крикнув Іван, перекикуючи свій скопійований голос. Лазар так і зробив.

Вона продовжувала говорити за нього: «Він щодня нагадує мені без слів. Лазар тоне у моїй власній провині. Коли я бачу його, я бачу себе. Я нав'язую свою віру...»

Його — не за нього, а за мене. Він зазнає мук праведності, як і моя провина. З часом Лазар повністю потоне, змиваючи мої гріхи, а я очищуся».

«Досить! В ім'я Бога, геть від нас!» — заревів Іван.

Люцифаель повернула Свій голос до попереднього: «Можливо, тобі варто потонути у власній провині та залишити Лазаря тонути у своїй».

З щілин для мумій — з -за кожного трупа — до кімнати хлинула хвиля щурів. Сотні з них висипалися з дір, немов кипляче море чорного хутра. Від їхнього жирного хворого волосся піднімався сморід і висмокував з кімнати придатне для дихання повітря. Свічка згасла, і склеп потемнів. Зіниці Лазаря розширилися й розширилися. шари тіней, лише для того, щоб побачити, як його Мати сяє на нього з сором'язливою посмішкою, а її блискучі чорні очі ще чорніші за темряву між ними.

Пацюки висипалися натовпами. Намистинчасті очі, скрегіт стиснутих зубів, голкоподібні кігті та сірі хвости вкривали кожен сантиметр підлоги. Їхні брудні кігті цокали та прилипали до підлоги, немов клацання лап мільйона скорпіонів. Їхні верески злилися в один, і вони корчилилися в шаленому безладі. Гризуни кишили Івановими сандалями та залізли під його халат. Вони дряпали та гризли його. Іван кричав, згрібаючи цілі грона. Він упав на підлогу, і чорний океан моровиці потопив його, змиваючи плоть.

Раптом у кімнаті запала тиша. Іван метушився на порожній підлозі. Жінка стояла над ним, сміючись. Ілюзія зникла, але біль від роздертої плоти залишався з ним. Лазар намагався допомогти Івану злізти з підлоги. Іван перекотився на бік і знудився. Лазар підвівся і зірвав маску. Він переступив через Івана і кинув виклик Їй, шипячи, приклавши вуха та оголивши товсті ікла. Її чоло насупилося, і Вона на мить схилила голову набік, як розгублений собака. Потім Вона стрибнула вперед, гарчачи, і відштовхнула Лазаря, відправивши його в одну з щілин для мумій.

І В НЕСВІДОМУ КУПУ.

Вона нахилилася і різко підняла його голову, зачепивши за волосся. Вона прошепотіла Івану на вухо... голос багатьох жінок: «Знай, кого засвідчувати. Зверни увагу: на полі, яке моє, камінь не твій, щоб дивуватися; я не твоя, щоб дивуватися; Елхо не твій, щоб дивуватися». А той, хто проходить повз і втручається в чужі доли, подібний до того, хто бере дракона за хвіст.

Вона опустила голову, встала і продовжила свої богохульства: «Воістину, засвідчи мені, як

зробив Ісус. Я Люцифаель, Ангел ангелів, ватажок легіонів, і маю законне право на те, чого ти ніколи не зможеш зібрати. Якби ти вже не був моїм, я б покінчив з тобою тут і — А тепер. Не лізть у мої справи, потворе. — Іван здригнувся і знепритомнів.

Вона обернулася і, під гудіння тисячі сарани, розчинилася крізь стіну. І тиша запанувала над смоляною кімнатою — мертва тиша, личить будь-якому склепу.

~*~

Брат Одіно, сховавши приблизно п'ятиденний запас крадених провізій у гуртожитку ченців, човгав подвір'ям з усією удаваною байдужістю, на яку був здатний, і прослизнув у бічний вхід будівлі, де знаходився вхід до катакомб. Унизу в головному коридорі він почув, як солдати заходять до головного входу. Голос капітана Борна хрипко пролунав крізь тупіт кроків та брязкіт металевих обладунків: «Усі троє: високий, товстий і зброєновець у масці!» Обшукайте кожен тунель — кожен склеп! Якщо ви їх спіймаєте, замкніть їх у лазні та негайно повідомте мене!

«Так, капітане», – відповів голос.

«А тепер до гуртожитку. Ви, хлопці, ходімо зі мною».

Одіно занурився в тінь глибокої арки, коли солдати розділилися шеренгами. Одна колона йшла коридором, що вів до катакомб. Борн розвернувся разом з рештою; вони рушили прямо до Одіно. Одіно стиснув живіт, притиснувся до кутка і затамував подих. На відстані витягнутої руки, майже достатньо близько, щоб порахувати волосся, солдат за солдатом проносилися повз нього та виходили з будівлі.

Одіно відскочив від них і вислизнув з бічного входу, пильно дивлячись на всіх. Він почувався голим — блискучою свинею, оточеною двома сотнями голодних вовків. Він прокрався в ніч і сховався за лінією вічнозелених чагарників прямо біля зовнішньої стіни абатства, визираючи з-під сплетіння гілок на невеликі патрулі солдатів, що перетинали подвір'я. Задихаючись, його дихання утворювало туман у свіжому повітрі, Одіно прихилився до каміння стіни та зібрався з духом — і слабкими колінами. Він мав знайти Івана, перш ніж його знайдуть люди капітана; він мав тримати капюшон Лазаря на голові, але найголовніше, йому потрібно було перевести подих, як товстун. Вражаюче і навіть тривожне відчуття спіткало його: він у меншості, без прикриття і, безумовно, в нього не було часу робити щось, окрім пихкання та пихкання, можливо, швидко розгортається та повноцінна трагедія.

Майже тридцять футів під сандалями Одіно та глибоко в катакомбах, двері до

Крипту Бастона було розірвано. Палаючий смолоскип пронизав темряву. «Ми їх спіймали! У цьому!» — крикнув смолоскип униз коридором. Лежачи на підлозі, Іван заворушився, коли до нього збігся тупіт чобіт. Солдати хлинули до крипти. Двоє охоронців підняли Івана.

«Де товстий чернець — Одіно?» — спитав його солдат. Інший знайшов на підлозі маску Лазаря та віддав її чоловікові, який допитував Івана. З-під трупа, оповиті темрявою, визирала пара глибоких блакитних очей.

«Де хлопець? Це його маска, так», — спитав його солдат. Тихо, як миша в склепі, він опустил голову та натягнув на голову зайву мантию.

Кілька чоловіків освітили кімнату своїми смолоскипами, побачивши, що вона порожня, окрім рядів мумій, вмурованих у стіни. Іван помітив за мумією шматок чистого халата — халата Лазаря. Він трохи зрушив.

«Мабуть, я впав. З мене стікає кров? Бачите?» — спитав їх Іван, повертаючи на нього смолоскипи.

«Ні. Чому ти в цій гробниці?»

Іван потер обличчя і, спотикаючись, пройшов повз солдатів до дверей. Вони стиснули його руки та зупинили його.

«Я прийшов помолитися — я потрапив у темряву. Я не міг знайти дорогу».

«Що це за маска? Де хлопчик?»

«О, у нього багато таких масок. Ця вже зношена — залишилася лише ганчірка. Лазар ув'язнений»

«До своєї кімнати. Благаю вас, мені треба подихати свіжим повітрям», — Іван силоміць підійшов до дверей. Чоловіки **востаннє глянув на крипту і неохоче пішов за ним.**

«Де кімната хлопчика?» — спитав солдат.

«Униз по цьому коридору, поверни праворуч, і його кімната буде першою ліворуч».

«А де ж чернець — Одіно?»

«Наскільки я пам'ятаю, він був у своїй камері, в гуртожитку. Я маю перевірити Лазаря».

Іван відірвався від солдатів. Вони схопили його міцніше.

«Мій наказ — заарештувати вас, ченцю. Ви маєте йти зі мною».

«Що?! Арешт?! І за що?» — недовірливо запитав Іван.

Солдат звернувся до інших: «Усі ви, продовжуйте пошуки — кімнати хлопчика».

Він повернувся до Івана і сказав: «Вибачте, мені це так само важко, як, можливо, і вам, брате. Я просто виконую наказ. Ходімо мирно, будь ласка». Іван охоче погодився.

Для Лазаря голос солдата, що відступав, стих, немов далека луна, поки він залишався в склеп, що скам'янів під таким же скам'янілим жерцем — тілом колишнього

Абат Клеріз Бастон з крипти Бастона. Останки належали священику, який запечатав Нарамсіна в тунелі Беніон, сподіваючись назавжди поховати мову та таємниці Ворітного Каменя. І тепер саме тіло абата Бастона допомогло захистити Лазаря від негайного виявлення, оскільки він лежав ретельно захований під його останками.

1 жовтня 1347 року

Внутрішні спостереження Лазаря та Івана були схожими: «Це був незвичайний день Без привітного передсвітанкового дзвону з дзвіниці на ранкову вечірню, чи дзвінких закликів до трапези, чи помітного дзвінка для вечірніх медитацій та молитви в гуртожитку — в абатстві просто не було жодної видимості міри чи розпорядку щодо його вічного та священного розкладу *ora et labora*. Під мертво тухлим соборним дзвоном здавалося, ніби сам Час міг би зовсім зупинитися в дивно метушливих стінах абатства. І Лазар, і Іван були в пастці один від одного; Лазар ворухнувся під крихким і постійно хрумким трупом, а Іван був захоплений в охоронюваній абатській лазні без будь-яких готових засобів для втечі.

Протягом дня, що минав, вони обидва чули оточення абатства однаково — там, де в катакомбах зазвичай було тихо, тепер його стіни лунали приглушеними голосами солдатів: криками, суперечками і навіть час від часу сміхом. І там, де на подвір'ї абатства зазвичай було тихо від ченців, що блукали по всій вулиці, у урочистій медитації, На території метушилися галасливі солдати, свистили коні та дзенькали метал.

Однак у їхніх постійних стражданнях була разюча різниця. Там, де Лазар лежав у пастці під мертвим священиком, його вологе дихання нагрівало мінімальну огорожу до задушливої сили. Піт стікав під його липким одягом, що утримував тепло. Нова волога під старим трупом з новою силою воскресила прогірклий запах гниття, який потім наповнив тісну огорожу Лазаря, немов гниле, розпливчате, відчутне покривало. А там, де Іван стояв у пастці позаду обережних солдатів, він мало не замерз на смерть у відкритому холодному повітрі кам'яної лазні. Він ходив колами навколо басейну лазні, захищений від холоду лише халатом та сандалями. Він більше не відчував колись пульсуючого болю в пальцях рук і ніг — ніби його кінцівок більше не існувало. Для Лазаря та Івана, як у їхніх спільних стражданнях, Час тягнувся протягом дня, що здавався нещасним і нескінченним. Зрештою, над абатством опустилися сутінки та високі тіні.

Коли двоє солдатів стояли біля головного входу до лазні, Іван знову подивився на глибокі та вузькі вікна: «Хлопчик міг би легко протиснутися крізь них, але не

«Чоловік його статури». Він сів на край кам'яного ставу й оглядав охоронюваний вхід, як робив це незліченну кількість разів після цього — досі не маючи готового способу втечі.

Один із чоловіків зайшов до лазні та пройшов повз нього. У задньому кутку будівлі він зупинився біля піднятого помосту, відсунув дерев'яну кришку та справив нужду. Через плече він запитав Івана: «То за що тебе заарештували?» Іван саркастично відрізав: «Я відмовився слухати зізнання вашого капітана».

Вартовий хихикнув, закрив отвір блоком і повернувся на своє місце за дверима. Він щось пробурмотів іншому варті, який коротко глянув на Івана та засміявся.

«Пссс!» — прошипіло з вікна на задній стіні. Голова Одіно заповнила вузький отвір.

Іван кинувся до вікна: «Слава Богу. Одіно, де Лазар?»

«Я так розумію, ми досі в катакомбах. Варта нас ще не знайшла».

«Одіно. Послухай мене. Принеси багато мантий — повні руки».

«Тобі холодно?»

«Зроби це, Одіно. Поспішай».

Одіно зник і нарешті повернувся, вичавлюючи тканинну масу крізь вікно.

«Я ховаюся за кущами західної стіни», — прошипів Одіно.

«Досить добре! Вперед!»

Одіно вислизнув.

Іван засунув один із халатів наполовину у маленьке віконце, а потім відчинив один із них. мантиї та набив їх рештою: порожнину, рукави та капюшон. Він розв'язав свій мотузковий пояс і закріпив його як пояс навколо манекена. Він підпер його спиною до охоронців, і він підійшов до задньої частини лазні, де зняв дерев'яну кришку з уборної та відкинув всю платформу. Він спустився в брудну земляну яму та обережно натягнув на себе платформу, обережно перемістивши дерев'яний блок над отвором.

За мить він почув кроки та голос другого охоронця, який розпитував імпровізований манекен: «Отже, ви відмовилися вислухати зізнання капітана?» Солдат засміявся.

Вартовий підняв дерев'яний брусок з убиральні, і Іван відкинувся назад, визируючи крізь отвір, поки вартівник готувався. І він це зробив — Іван скривився, коли передня частина його халата стала теплою та вологою.

Солдат продовжив, озируючись через плече на манекен: «Навіть Диявол не посмів би...»

Потік зупинився. Вартовий відскочив назад.

«Так! Його немає! Чернець зник!»

Перший охоронець прибіг. Другий показав на халат у вікні: «Він утік!»

«Він занадто малий! Він десь ховається!»

Вони обшукали лазню, розірвавши її на шматки, коли другий промовив: «Кажу вам, він утік! Капітан вже хоче побачити, як покотяться голови, поки ці двоє ще на волі! Ми марнуємо тут час!» Разом вони вискочили крізь двері та обійшли будівлю. Іван відкинув дерев'яну уборну, виліз з отвору та втік.

Невдовзі Іван знайшов Одіно, який махав йому рукою, щоб він ішов у кущі. Одіно зустрів його з кислим обличчям. «Що ти накоїв?» Він прикрив носа та рота руками. «З тобою щось сталося?»
«Багато з них уже... ще не час, Одіно».

Їхнє дихання затуманювалося в холодному сутінковому повітрі. Одіно відхилився від Івана, його обличчя спотворилося від залишкового запаху.

«Що тобі відомо, Одіно? Розкажи все».

«Я так розумію, що кардинал має намір відкрити Надбрамний камінь. Він зараз у соборі з...»
Клодій, Гревіль та Грейт. Він наказав запечатати ченців та зброєносців у гуртожитку, а капітан подвоїв варту на всіх входах.

«Лазар не може бути тут, коли вони спробують це зробити — це ж надзвичайно небезпечно? Ми повинні його спіймати»
подали від абатства цього вечора. Ви приєднаєтеся до нашого від'їзду?
«Справді!»

«Тоді ми вирушаємо до Гірської Пащі сьогодні ввечері. Їжа та вода — ти їх дістав?»

«Іване, провізія в моїй камері, але я не можу пройти повз охоронців».

— Тоді ми підемо без провізії, — сказав Іван, дивлячись на зірки. — Я зараз же приведу Лазаря.

«Він би не покинув катакомби сам», — запропонував Одіно. «Можливо, Колодязна діра? Він би сховався...»

«Він у крипті Бастона. Залишайся тут». Іван пройшов повз нього, ступив крізь кущі та метнувся до бічного входу будівлі, де розміщувалися катакомби.
ВХІД.

Тоді Одіно почув розлючені крики, що доносилися з протилежного боку будівлі, і визирнув крізь густі зарості кущів, щоб спостерігати за метушнею. Капітан Борн і багато охоронців із смолоскипами палали за рогом. Борн показував куди завгодно, даючи вказівки, і кричав: «Зabloкуйте будівлю! Ви четверо, збийтеся туди — я хочу, щоб пости стояли спиною до спини! Ви всі, розташуйтеся на інших боках! Ви шестеро залишаєтеся тут! Зачиніть усі двері та вікна! Решта зі мною! Рухайтеся!»

Потім капітан додав, все ще кричачи, але тепер більше сам до себе: «Дозвольте йому втекти!»
«Невмілі покидьки!» Натовп солдатів увірвався до парадного входу будівлі, тоді як інші охороняли бічний вхід, куди Іван щойно зайшов.
Сам.

Одіно відкинув голову на стіну, заплющив очі, стиснув зуби та вдарив кулаком по камінню — повна трагедія.

Іван побіг головним коридором, гукаючи Лазаря. Майже миттєво Лазар обійшов кут тунелю, що вів до крипти Бастона. Вони обійняли одне одного .

Іван відірвав його від себе і струсив за плечі. «Послухай мене, Лазарю! Зроби, як кажу!»
Ти розумієш?
«Так, отче».

«Ми йдемо зараз! Не зупиняйтесь і не розмовляйте! Поспішайте і тримайтеся поруч зі мною!»
Іван відпустив його, розвернувся та помчав назад тунелем, а Лазар йшов за ним, немов горбатий карлик-привид. Вони завернули за ріг до сходової клітки та різко зупинилися.

Перед ними сходами спускався капітан Борн, а за ним — натовп солдатів.
«Досить. Погоня скінчена, священику».

Іван став перед Лазарем. «Було безнадійно».

Він опустил плечі. «Ми підемо мирно». Іван вимушено посміхнувся, вклонився і сплеснув руками, як добрий чернець.

«Звісно ж, зробиш. А де ж тепер товстун?»

«Братець Одіно?»

«Те саме».

«Я не знаю про його місцезнаходження».

Борн нахилився до обличчя Івана: «Мені слід було б бути з вашим абатом, але я ганяюся по абатству за двома невдахами-ченцями та горбатим зброєносцем. Ви прийшли мене дратувати. Тепер, оскільки всі священики в гуртожитку — всі враховані, крім товстуну , і оскільки я знаю, що в лазні не було священицьких шат до вашого ар...
Я ще раз вас запитаю. Де він? Сподіваюся на відповідь».

«Як я вже казав, я не знаю, де...»

Борн відвернувся, різко обернувся і вдарив кулаком Івана по щелепі. Лазар зашипів.

«Лазарю!» — зупинив його Іван. Іван кинувся вперед, відволікаючи всіх ударом стиснутих кулаків у щелепу капітана. Вартові стримали Івана, поки Борн заспокоювався.

«А, священик з вогнем у собі», — Борн витер кров зі скривленої губи. Він наказав своїм людям: «Відсуньте його. Хлопець більше схожий на тварину».

Вартові відштовхнули Івана, що чинив опір. Лазар відскочив назад; порожні очі дивилися на Борна.

— Я ж казав, що ми підемо мирно, — плюнув Іван, — тільки не кривдьте хлопця! Він хворий! Кілька охоронців відступили. Проте, рішуче стоячи, капітан пробурмотів: «Я хочу побачити його обличчя». Він наказав найближчому охоронцю: «Ти. Зніми маску».

«Ні! Не можна!» — крикнув Іван, важко рухаючись.

Солдат схопив Лазаря за капюшон і зірвав його. Налякані солдати розбіглися вiallyм брязкіт витягнутої зброї.

«Шиш!» — плюнув Лазар на Борна, який відступав; блакитні очі широко розплющені, чорне волосся розпатлане, довгі вуха притиснуті до стіни, а кля — загрозливі.

«Хлопчик-диявол!» — вигукнув один. Інші пробурмотили з благоговінням.

«Ні!» Іван вирвався і вдарив найближчого охоронця об стіну. Кілька охоронців оточили його, і він кидав їх, як божевільний велетень. У кімнаті запанував хаос, Борн кинувся на Івана і встромив йому під ребра кинджал з білою ручкою. Іван відсахнувся і захлинувся. Він голосно вигукнув: «Біжи, Лазарю!»

Лазар побачив ніж, кров і ще щось — жахливе в очах Івана.

«Вис!» — крик Лазаря, подібний до яструба, прорізав повітря. Оглушені солдати

завмерли приголомшені. Іван упав на підлогу та простогнав: «Швидше, хлопче! Зараз!»

Вхід до катакомб був повністю закритий, Лазар розвернувся та полетів головним коридором углиб тунелів, немов спалахнутий привид.

Солдати різко зупинилися, опустивши зброю, обмінюючись приголомшеними поглядами та витріщаючись на Івана й Борна. Звертаючись до Борна, Іван простогнав: «Він не хоче нічого поганого. Його серце з Богом. Благаю вас, залиште його... залиште його». Потім він покрутив головою, зітхнув і кинув сонний порожній погляд у нікуди, окрім тріщини в стіні.

У тиші, що настала, Борн підвів погляд і побачив, як його люди вивчають кинджал у його руці, лезо якого було заплямовано кров'ю священика. Різко він витер його начисто, вклав у піхви та зупинив тишу: «Рухаємося далі». Він повернувся і пішов сходами, його люди розступалися, немов розступається мертве море; він зупинився і звернувся до них: «Заарештуйте його; без мечів чи клинків; я хочу, щоб цей чортів хлопець був неушкоджений». Його люди стояли навколо нього, нерухоми, як статуї.

«Зараз!»

Його сержант відповів: «Ви чули капітана! Рухайтесь! « Він злетів униз Катакомби». Солдати витягли свої мечі та хлинули за ним. Луна команд сержанта затихла в тунелі: «Ви троє туди! Перевірте ці двері! Ви двоє там! Обшукуйте кожну щілину та щілину!»

На сходах Борн пробурмотів собі під ніс та своїм людям: «Жоден справжній священик не захищає звіра». Він викликав шістьох: «Ви, чоловіки, ходімо зі мною. Сподіваюся, ви підготували мої війська у дворі».

На що один з них підтвердив: «Так, капітане. Сто найвищих чоловіків чекають наказу».

Борн глянув через плече на останки Івана, примружився та помчав сходами вгору.

«Давай з цим закінчимо».

[Кінець розділу 6]

Цей літературний твір був створений

виключно присвячений

Едгар Аллан По (1809—1849)

— Нехай його спадщина живе в кожному з нас —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~